

SPIS TREŚCI

ROK 1944 AKCJA „BURZA”

Maciej Korcuć – 1944: nowe zniewolenie 3

„Po pierwsze, ich kraje nie dążą do żadnej ekspansji terytorialnej lub innej. Po wtóre, nie zgodzą się oni na żadne zmiany terytorialne, które by nie zgadzały się ze swobodnie wyrażonymi życzeniami ludów zainteresowanych. Po trzecie, szanują oni prawo wszystkich ludów do wybrania sobie formy rządu, pod jakim chcą żyć, i pragną oni, żeby przywrócono prawa suwerenne i autonomię tym, którym je odebrano siłą” – to fragment tekstu Karty atlantyckiej z 14 sierpnia 1941 r., w którym prezydent USA i premier Wielkiej Brytanii określali podstawowe zasady udziału ich państw w wojnie.

Adam Hlebowicz – Kto nie chciał iść z Armią Czerwoną w 1944 roku? 13

Pytanie postawione w tytule dotyczy okresu przed wkroczeniem i zajęciem przez Sowietów ziem wschodnich II Rzeczypospolitej, a potem działań wojennych na terenach, które po Jankcie znalazły się w nowych granicach Polski.

Piotr Niwiński – Przed Warszawą było Wilno 22

W lipcu 1944 r. Wileńszczyzna miała zostać wyzwolona siłami Polskiego Państwa Podziemnego. Podczas Powstania Wileńskiego doszło do współpracy Armii Krajowej z „sojuznikami naszych aliantów” – Sowietami.

Kazimierz Krajewski – Akcja „Burza” w Nowogródzkim Okręgu AK 30

Do czasu wykrystalizowania się w Komendzie Głównej AK koncepcji akcji „Burza”, tj. do listopada 1943 r., Nowogródzki Okręg AK kryptonim „Nów” miał „w momencie przełomowym” wyznaczone zadania ostonowe wobec przewidywanego powstania powszechnego wewnątrz kraju. Polegały one na uderzeniu w niemieckie szlaki komunikacyjne, mosty i węzły kolejowe. Do działań tych przeznaczono nieduże zespoły dywersyjne.

Damian Markowski – Powstańcy Wołynia 46

Paweł Naleźniak – Powstanie lwowskie 1944 60

Piotr Łapiński – „Burza” na Białostocczyźnie 76

Tomasz Panfil – „Wróg przed nami, wróg za nami, wszędzie wróg”.

Akcja „Burza” na Lubelszczyźnie 86

Mirosław Surdej – Akcja „Burza” na Rzeszowszczyźnie	96
Krzysztof Pięciak – „Burza” w „Muzeum”	106
Marek Jedynak – „Burza” w Okręgu Radomsko-Kieleckim Armii Krajowej . . .	116
Paweł Wąs – Akcja „Burza” w Okręgu Łódź Armii Krajowej	126
Bogdan Chrzanowski – Akcja „Burza” na terenach Pomorza i Wielkopolski . . .	136
Grzegorz Bębniak – Śląsk w „Burzy”	152

SYLWETKI

Adam Hlebowicz – Ziemiańin w sowieckim Lwowie.	
Adam Głazewski (1872–1960)	160

PATRONI ROKU

Tomasz Bereza – Premier państwowiec.	
Wincenty Witos (1874–1945)	173
Radosław Kurek – Materiały dotyczące Wincentego Witosa z archiwum Stanisława Mierzwy w krakowskim IPN	183

WSPOMNIENIE

Śp. Ksiądz Tadeusz Isakowicz-Zaleski – Kustosz Pamięci Narodowej	189
---	-----

OPOWIEDZIANE HISTORIE

I nadeszła czerwona zaraza. Relacja Lecha Charewicza	192
---	-----

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba,
dr Wojciech Frazik,
dr Piotr Grzelczak,
Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr Marcin Majewski,
dr hab. Filip Musiał,
dr hab. Piotr Niwiński,
Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813, wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiewski (jakub.golebiewski@ipn.gov.pl),
Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Projekt graficzny, projekt okładki i łamanie:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

LEGRA Sp. z o.o. ul. Albatrosów 10c,
30-716 Kraków

Na okładce:

Na okładce wykorzystano zdjęcie rzeźby Nike
z Samotraki z paryskiego Luwru.